

Odluka:

PŽ 7654/08-3

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 7654/08-3

Datum odluke: 2.12.2008 0:00:00

Vrsta odluke: Rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Matas, predsjednice vijeća, te Željka Šimića i Branke Šabarić Zovko, članova vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom BRODOMATERIJAL d.d. u stečaju Škrlevo, odlučujući o žalbi stečajnih vjerovnika SAPONIA d.d. Osijek; CROATIA OSIGURANJE d.d. Zagreb; OSIJEK KOTEKS d.d. Osijek; NARODNE NOVINE d.d. Zagreb; PLIVA d.d. Zagreb; ZANATOPREMA ZANATSKA ZADRUGA Rijeka; AMG d.o.o. Vrbovec; MERCURY d.o.o. Karlovac; ČISTOĆA d.o.o. Rijeka; GORENJSKA BANKA d.d. Kranj, Republika Slovenija i Grad Bakar, svi zastupani po punomoćniku Dejanu Režiću, odvjetniku u Rijeci, Školjić 2, protiv predmnijevanog rješenja Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj St-64/99 od 12. listopada 2008., u sjednici vijeća održanoj 2. prosinca 2008.

Ukida se predmnijevano rješenje Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj St-64/99 od 12. listopada 2008. i predmet vraća tom sudu na ponovan postupak.

Trgovački sud u Rijeci provodi stečajni postupak nad dužnikom BRODOMATERIJAL d.d. u stečaju Rijeka pod poslovnim brojem St-64/99. Odredba čl. 38.b st. 1. t. 3. Stečajnog zakona („Narodne novine broj 44/96, 29/99, 129/00,123/03 i 82/06 - dalje: SZ) propisuje da će stečajni sudac sazvati skupštinu vjerovnika na prijedlog najmanje pet stečajnih vjerovnika koji nisu nižeg isplatnog reda, uz uvjet da zbroj tražbina stečajnih vjerovnika po procjeni stečajnog suca premašuje petinu iznosa tražbina svih stečajnih vjerovnika koji ne spadaju u niže isplatne redove. Između primitka prijedloga i sjednice skupštine ne smije proteći više od trideset dana (čl. 38.b st. 2. SZ-a). Ako stečajni sudac ne sazove skupštinu u roku od 30 dana od primitka prijedloga niti u tom roku donese rješenje kojim se odbija prijedlog za sazivanje skupštine, smatrat će se da je donio rješenje kojim je odbio prijedlog. U tom slučaju podnositelj prijedloga ima pravo na posebnu žalbu (čl. 38.b st. 4. SZ-a).

U konkretnom slučaju stečajni sudac nije sazvao skupštinu vjerovnika u roku od 30 dana niti je odbio prijedlog za sazivanje skupštine pa se na temelju čl. 38.b. st. 4. SZ-a, predmnijeva da je prijedlog za sazivanje skupštine odbijen.

Stečajni vjerovnici SAPONIA d.d. Osijek; CROATIA OSIGURANJE d.d. Zagreb; OSIJEK KOTEKS d.d. Osijek; NARODNE NOVINE d.d. Zagreb; PLIVA d.d. Zagreb; ZANATOPREMA ZANATSKA ZADRUGA Rijeka; AMG d.o.o. Vrbovec; MERCURY d.o.o. Karlovac; ČISTOĆA d.o.o. Rijeka; GORENJSKA BANKA d.d. Kranj, Republika Slovenija i Grad Bakar podnijeli su 15. listopada 2008. žalbu protiv predmnijevanog rješenja zbog svih žalbenih razloga. U bitnome izlažu da stečajni sudac ponovno nije sazvao skupštinu vjerovnika nakon što je drugostupanjski sud ukinuo predmnijevano rješenje od 23. prosinca 2007. U međuvremenu je utvrđena i tražbina stečajnog vjerovnika ČISTOĆA d.o.o. Rijeka u iznosu od 2.560.688,40 kn pa je još veći zbroj tražbina stečajnih vjerovnika koji su podnijeli prijedlog za sazivanje skupštine vjerovnika. Zbroj žaliteljevih tražbina iznosi 19.243.017,22 kn što je više od petine iznosa tražbina svih stečajnih vjerovnika. Žalitelji tvrde da su se prijedlogu za sazivanje skupštine pridružili i drugi stečajni vjerovnici, a zbroj njihovih potraživanja iznosi 1.959.643,00 kn pa ukupan zbroj potraživanja iznosi 21.202.660,22 kn. Prema stajalištu žalitelja u

obračun ukupnih tražbina stečajni sudac ne bi trebao uzimati tražbine vjerovnika prvog i drugog višeg isplatnog reda jer su njihove tražbine namirene. Drže da petinu potraživanja iz čl. 38.b st. 1. t. 3. SZ-a, treba procjenjivati samo u odnosu na stečajne vjerovnike trećeg višeg isplatnog reda budući da njihova potraživanja nisu namirena. Žalitelji predlažu da drugostupanjski sud uvaži žalbu i preinači pobijano rješenje te prihvati prijedlog i odredi sazivanje skupštine ili da rješenje ukine i naredi da stečajni postupak nastavi drugi stečajni sudac na temelju čl. 371. u vezi s čl. 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03 i 84/08 - dalje: ZPP) i čl. 6. SZ-a.

U odgovoru na žalbu stečajni upravitelj ne spori da je naknadno utvrđena tražbina stečajnog vjerovnika ČISTOČA d.o.o. u iznosu od 2.560.688,40 kn, ali tvrdi da je ona zbrojena svim utvrđenim tražbina u iznosu od 93.267.629,04 kn. Ako bi se ova tražbina zbrojila utvrđenom iznosu svih tražbina tada bi petina od iznosa svih tražbina bila još veća što bi bilo na štetu žalitelja. Nadalje, stečajni upravitelj tvrdi da zbroj žaliteljevih tražbina iznosi 18.597.706,28 kn, a ne 19.243.017,22 kn. Budući da su tražbine svih stečajnih vjerovnika utvrđene u iznosu od 109.185.783,55 kn tražbine žalitelja ne premašuju petinu iznosa tražbina svih stečajnih vjerovnika. Stečajni vjerovnik EIG d.d. samostalno je podnio prijedlog za sazivanje skupštine 2. srpnja 2007. Budući da tražbina EIG d.d. nije iznosila dvije petine iznosa tražbina svih stečajnih vjerovnika (čl. 38.b st. 1. t. 4. SZ-a) stečajni sudac o prijedlogu nije odlučivao, a stečajni vjerovnik nije podnosio žalbu. Slijedom toga, o prijedlogu stečajnog vjerovnika EIG d.d. odlučeno je predmnijevanim rješenjem pa žalitelji ne mogu svojim tražbina pribrojiti i tražbinu EIG d.d. Isti je slučaj i s vjerovnicima ISKRA ZELINA d.o.o., Mladen Štic, Smiljana Gregović, Marija Bevandić, Marinko Linić i Anton Ožanić. O prijedlog za sazivanje skupštine stečajnog vjerovnika Frane Trošelj također je odlučeno predmnijevanim rješenjem protiv kojeg je vjerovnik podnio žalbu, ali je ista odbačena rješenjem drugostupanjskog suda poslovni broj PŽ-1603/08 od 13. svibnja 2008.

Žalba je osnovana.

Ispitujući pobijano rješenje na temelju čl. 365. st. 2. u vezi s čl. 381. ZPP-a i čl. 6. SZ-a, u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći na bitne povrede pravila postupka na koje sud pazi po službenoj dužnosti i na pravilnu primjenu materijalnog prava ovaj sud je utvrdio da prvostupanjski sud počinio bitne povrede odredaba postupka.

Iz podataka u spisa može se utvrditi da su predlagatelji 22. studenog 2007. podnijeli prijedlog za sazivanje skupštine vjerovnika. Stečajni sudac nije sazvaio skupštinu u roku od 30 dana od primitka prijedloga niti je u tom roku donio rješenje kojim se prijedlog odbija pa se smatra da je protekom navedenog roka donio rješenje kojim je prijedlog odbijen.

Ovaj sud je svojim rješenjem poslovni broj PŽ-5219/08-3 od 26. kolovoza 2008. ukinuo predmnijevano rješenje poslovni broj St-64/99 od 23. prosinca 2007. i predmet vratio na ponovan postupak. Drugostupanjsko rješenje dostavljeno je žaliteljima 11. rujna 2008. (vidi dostavnicu list 5293. spisa) te je od dana dostave ponovno počeo teći rok od 30 dana u kojem je stečajni sudac trebao odlučiti o prijedlogu za sazivanje skupštine sukladno čl. 38.b st. 2. SZ-a. Stečajni sudac u roku od 30 dana nije sazvaio skupštinu vjerovnika niti je donio rješenje kojim je odbio prijedlog pa se ima smatrati da je protekom roka od 30 dana odnosno 12. listopada 2008. ponovno odbijen prijedlog (čl. 38.b st. 4. SZ-a). Rok za žalbu je osam dana (čl. 11. st. 2. SZ-a). Predlagatelji su podnijeli žalbu 15. listopada 2008. pa je ista pravovremena.

Stečajni sudac dostavio je objašnjenje u povodu navoda žalbe u kojemu iznosi razloge zbog kojih nije sazvaio skupštinu vjerovnika. Izlaže da zbroj žaliteljevih tražbina iznosi 18.597.706,28 kn. Zbroj svih tražbina vjerovnika iznosi 110.885.783,51 kn što znači da petina svih tražbina iznosi 22.177.156,70 kn. Slijedom izloženog zbroj žaliteljevih tražbina ne premašuje petinu zbroja tražbina svih stečajnih vjerovnika koji nisu vjerovnici nižih isplatnih redova pa je to razlog što stečajni sudac nije sazivaio skupštinu vjerovnika po prijedlogu žalitelja.

Prema stajalištu ovog suda stečajni sudac u konkretnom slučaju treba donijeti odluku o prijedlogu stečajnih vjerovnika

za sazivanje skupštine vjerovnika i u odluci izložiti odlučne činjenice i odredbe materijalnog prava koje je primijenio. Sve što je stečajni sudac napisao u posebnom obrazloženju mogao je napisati i u odluci povodom prijedloga. Skupština vjerovnika je tijelo stečajnog postupka na kojemu stečajni vjerovnici donose odluke o pitanjima od važnosti za provedbu i okončanje stečajnog postupka. Podnošenjem prijedloga za sazivanje skupštine vjerovnika stečajni vjerovnici koriste svoja prava u skladu s zakonom pa sud prijedlog za sazivanje skupštine ne može smatrati zloupotrebom prava. Ovo osobito iz razloga što podnositelji prijedloga imaju potraživanja koja nisu neznatna.

Iz rješenja stečajnog suca o utvrđenim odnosno osporenim tražbinama od 19. rujna 2001. (list 397. spisa) i 8. travnja 2003. (list 1330. spisa) proizlazi da su tražbine žalitelja utvrđene kao tražbine viših isplatnih redova u ukupnom iznosu od 14.539.022,34 kn. Žalitelji tvrde da su njihove tražbine utvrđene u iznosu od 19.243.017,22 kn, a stečajni sudac i stečajni upravitelj navode da zbroj tražbina svih predlagatelja iznosi 18.597.706,28 kn.

Tražbine stečajnih vjerovnika utvrđuju se rješenjem stečajnog suca (čl. 177. st. 3. SZ-a). Međutim, osporene tražbine mogu biti utvrđene u parnicama koje stečajni vjerovnici pokrenu radi utvrđenja njihove osnovanosti. Na temelju pravomoćnih odluka kojima se utvrđuju tražbine vrši se ispravak tablica (čl. 181. st. 2. SZ-a).

U rješenju od 19. rujna 2001. (list 397. spisa) stečajnom vjerovniku ČISTOĆA d.o.o. Rijeka utvrđena je tražbina u iznosu od 3.030.430,96 kn kao tražbina trećeg višeg isplatnog reda pod rednim brojem 67. Žalitelji tvrde da je naknadno utvrđena tražbina istog vjerovnika u iznosu od 2.560.688,40 kn što priznaje i stečajni upravitelj u odgovoru na žalbu. Uvidom u isprave u spisu ne može se utvrditi da li utvrđenoj tražbini u iznosu od 3.030.430,96 kn treba pribrojiti tražbinu u iznosu od 2.560.688,40 kn ili ne pa se ne može ni utvrditi točan iznos tražbine ovog vjerovnika. Ako je pak tražbina utvrđena rješenjem stečajnog suca postavlja se pitanje zašto je ponovno naknadno utvrđena u manjem iznosu. O istoj tražbini ne može se dva puta odlučivati jer odluka suda u stečajnom postupku ima pravni učinak pravomoćne odluke. Budući da stečajni sud nije donio odluku o prijedlogu za sazivanje skupštine u kojemu bi obrazložio sve odlučne činjenice pobijano rješenje ne može se ispitati.

Stečajni upravitelj priložio je diobne popise tražbina svih stečajnih vjerovnika i razlučnih vjerovnika (listovi 5353. do 5382. spisa) kao dokaz da zbroj svih tražbina iznosi 110.885.783,51 kn. Zbrajanjem svih tražbina iz diobnih popisa dobiva se zbroj od 110.885.783,51 kn (prvi isplatni red 43.461.641,02 kn; drugi isplatni red 19.583.581,32 kn; treći isplatni red 22.034.197,65 kn; razlučni vjerovnici 25.806.363,52 kn). Uz odgovor na žalbu priloženi su i popisi naknadno priznatih tražbina u ukupnom iznosu od 36.500.512,54 kn, ali se ne može utvrditi da li su sve naknadno priznate tražbine uključene u diobne popise budući da se iz diobnih popisa ne može utvrditi nadnevak sastavljanja. Slijedom toga, ostaje sporan iznos svih tražbina stečajnih vjerovnika od kojeg se ima izračunati petina kao potrebna većina za sazivanje skupštine.

Odredba čl. 38.b st. 1. t. 3. SZ-a, određuje da se iznos tražbina kao jedan od uvjeta za sazivanje skupštine određuje na način da premašuje petinu iznosa tražbina svih stečajnih vjerovnika koji ne spadaju u niže isplatne redove. Slijedom toga, postavlja se pitanje da li se tražbinama stečajnih vjerovnika pribrajaju i tražbine razlučnih vjerovnika koje u konkretnom slučaju prema diobnom popisu iznose 25.806.363,52 kn (list 5380. spisa).

Odredba čl. 84. SZ-a, propisuje da su razlučni vjerovnici i stečajni vjerovnici ako im je dužnik i osobno odgovoran. U konkretnom slučaju ne može se utvrditi da li je stečajni dužnik i osobno odgovoran svim razlučnim vjerovnicima, a time ni da li razlučni vjerovnici uopće mogu biti stečajni vjerovnici i da li se njihove tražbine mogu pribrojiti tražbinama stečajnih vjerovnika.

Nadalje, razlučni vjerovnici mogu se namirivati kao stečajni vjerovnici pod uvjetom da su svoje tražbine prijavili kao

stečajni vjerovnici, ako se odreknu odvojenog namirenja ili ako se ne uspiju odvojeno namiriti. U protivnom namiruju se samo iz stvari ili prava na kojima imaju založno pravo. Predmnijevajući da su različni vjerovnici prijavili svoje tražbine kao stečajni vjerovnici i da im je dužnik osobno odgovoran njihove tražbine su utvrđene kao tražbine stečajnih vjerovnika pa se ne mogu ponovno zbrajati s tražbinama stečajnih vjerovnika kao tražbine razlučnih vjerovnika. Ako pak različni vjerovnici nisu prijavili svoje tražbine kao stečajni vjerovnici ili ako im stečajni dužnik nije osobno odgovoran, tražbine razlučnih vjerovnika ne mogu se zbrajati s tražbinama stečajnih vjerovnika radi izračuna potrebne većine za sazivanje skupštine na temelju čl. 38.b st. 1. t. 3. SZ-a.

Na temelju isprava u spisu moglo bi se zaključiti, ali ne sa sigurnošću, da zbroj svih tražbina stečajnih vjerovnika viših isplatnih redova, bez tražbina razlučnih vjerovnika, iznosi 85.079.419,99 kn. U tom slučaju petina od svih tražbina stečajnih vjerovnika iznosi 17.015.884,00 kn. Budući da stečajni upravitelj čini nespornim da predlagatelj ima tražbine u iznosu od 18.597.706,28 kn moglo bi se zaključiti da zbroj njihovih tražbina premašuje petinu iznosa tražbina svih stečajnih vjerovnika koji ne spadaju u niže isplatne redove i da je ostvaren uvjet za sazivanje skupštine određen u čl. 38.b st. 1. t. 3. SZ-a.

Neosnovan je žalbeni razlog da se u zbroj svih tražbina od kojih se računa iznos tražbina kao uvjet za sazivanje skupštine ne uključuju tražbine vjerovnika koji su namireni u stečajnom postupku. Namirenjem tražbina stečajni vjerovnici ne gube prava da sudjeluju u radu skupštine vjerovnika.

Isto tako, neosnovan je žalbeni razlog da se tražbinama žalitelja trebaju pribrojiti i tražbine svih stečajnih vjerovnika koji su podnijele pojedinačne prijedloge za sazivanje skupštine neovisno o vremenu kada su prijedlozi podneseni. Vjerovnici koji podnose prijedlog za sazivanje skupštine to mogu učiniti jednim prijedlogom, ali i odvojenim prijedlozima. Ovaj sud drži da bi stečajni sudac trebao zbrajati tražbine vjerovnika koje su podnijeli prijedloge za sazivanje skupštine u roku od 30 dana od dana podnošenja prvog prijedloga. Ovo iz razloga što je stečajni sudac dužan odlučiti o svakom pojedinačnom prijedlogu u roku od 30 dana. Ako ne sazove skupštinu ili ne odluči o prijedlogu smatra se da je prijedlog odbijen i predlagatelj ima pravo na žalbu. Ako predlagatelj ne podnese žalbu predmnijevano rješenje postaje pravomoćno i prijedlog za sazivanje skupštine je pravomoćno odbijen. U slučaju da drugi stečajni vjerovnici podnesu nove prijedloge za sazivanje skupštine nakon proteka roka od 30 dana od podnošenja prvog prijedloga, tražbina stečajnog vjerovnika čiji je prijedlog pravomoćno odbijen ne može se pribrajati tražbinama vjerovnika koji su podnijeli novi prijedlog.

Zbog svih navedenih razloga ovaj sud ne može utvrditi točan iznos utvrđenih tražbina stečajnih vjerovnika koji su podnijeli prijedlog za sazivanje skupštine, ali ni iznos svih tražbina stečajnih vjerovnika viših isplatnih redova. Slijedom toga, ne može utvrditi da li su ostvarene pretpostavke za sazivanje skupštine sukladno čl. 38.b st. 1. t. 3. SZ-a, a time ni zakonitost i pravilnost predmnijevanog rješenja kojim je stečajni sudac prijedlog odbio.

Zbog svih navedenih razloga trebalo je ukinuti predmnijevano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovan postupak na temelju čl. 380. st. 1. t. 3. ZPP-a u vezi s čl. 6. SZ-a.

U ponovnom postupku prvostupanjski sud će utvrditi točne iznose utvrđenih tražbina stečajnih vjerovnika koji su podnijeli prijedlog za sazivanje skupštine te ukupan iznos tražbina stečajnih vjerovnika viših isplatnih redova. Ako zbroj tražbina stečajnih vjerovnika koji su predložili sazivanje skupštine po procjeni stečajnog suca premašuje petinu iznosa tražbina svih stečajnih vjerovnika koji ne spadaju u niže isplatne redove, stečajni sudac će sazvati skupštinu u roku od 30 dana. U protivnom sud će donijeti odgovarajuću odluku te otkloniti druge povrede postupka.